

Gemensam utvecklingsgrupp 20 januari 2020

Barnkonventionen blir svensk lag

Barnkonventionen är FN:s konvention om barnets rättigheter. Sverige godkände konventionen redan 1990, men den blev svensk lag först den 1 januari 2020.

Den handlar i grunden om mänskliga rättigheter för våra unga medborgare.

Den innehåller 54 artiklar

- 42 artiklar om rättigheter
- 12 artiklar om hur stater ska arbeta med barnkonventionen

Det är lätt att man missar helheten när man bara plockar ut vissa artiklar och stoppar in dem i till exempel socialtjänstlagen. Alla artiklarna i barnkonventionen hänger ihop och ska läsas och tolkas tillsammans. Barnkonventionen handlar om ett förhållningssätt, en inställning, att barn ska respekteras som de kompetenta och självständiga individer som de är.

Vad innebär det för socialtjänsten?

För oss på socialtjänsten blir skillnaden att vi behöver kunna artiklarna, innehållet i artiklarna och kunna tillämpa dem – inte bara känna till barnkonventionen. Det räcker inte med barnrättsbaserat arbete enbart i barnärenden. Det ställer också krav på ett barnrättsbaserat arbete i alla led, ledningsfrågor, struktur, mål, uppföljning och budget.

Varför behöver barnkonventionen bli lag?

Barnrättighetsutredningen såg genomgående brister på följande områden

- Barn ses inte som rättighetsbärare
- Barns bästa utreds inte
- Barns rätt att komma till tals tillgodoses inte
- Myndigheter är inte tillgängliga för barn.

Vad blir skillnaden?

- Barns rättigheter stärks och det blir lättare för barn att kunna hävda sina rättigheter
- Det ökar medvetenheten om barns rättigheter hos både barn, vuxna, domstolar och myndigheter
- Det ställer krav på barnrättsbaserat arbete i alla led och inte ”bara” i barnärenden.

De fyra grundprinciperna

- Artikel 2 handlar om att barn har samma rättigheter och lika värde. Inget barn får diskrimineras.
- Artikel 3 handlar om barnets bästa. Begreppet barnets bästa är konventionens grundpelare och vid en bedömning av barnets bästa ska beslutsfattaren ta hänsyn till alla samlade

rättigheter som barnet har enligt konventionen. Vad som är barnets bästa ska avgöras i varje enskilt fall och kan betyda olika för olika barn och i olika situationer. Barnets bästa kan även avse barn som grupp.

- Artikel 6 handlar om att varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Artikel 6 handlar inte bara om fysisk utveckling utan även om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.
- Artikel 12 lyfter fram barnets rätt till delaktighet och handlar om barns rätt att få bilda åsikter, uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. När åsikterna beaktas ska det tas hänsyn till barnets ålder och mognad.

Icke-diskriminering innebär också att lyssna på barnet som en kompetent och självständig individ, inte ett offer eller objekt.

”Vi ska inte rädda alla barn, göra dem till objekt, utan vi ska göra dem till kompetenta individer för att de ska klara sig själva på sikt. Vi ska stärka våra barn.”

Part (Preventivt arbete tillsammans)

Therese Lundin och Hanna Burnesson från Part berättade om två projekt för ungdomars hälsa och delaktighet.

GoFar – Fysisk aktivitet på recept – Från barnperspektiv till barnets perspektiv

På tio skolor finns nu möjlighet att få fysisk aktivitet på recept genom projektet GoFar.

Vi försöker se barnets bästa, men tar mycket hänsyn till vår organisation och andra aktörer. Hur får vi barnet delaktigt i sin egen lösning? Ett sätt som har testats inom GoFar är att samtala samtidigt som barnen visuellt får teckna upp till exempel hur vardagen ser ut och vilka personer som är viktiga i deras nätverk. Det finns också aktivitetskort, som kan användas i samtalet för att få veta när, hur och var barnen vill träna.

Sagt:

- En Fritidsbank hade varit ett stort stöd för de barn och familjer som inte har råd att testa på olika idrotter.
- Fritid Helsingborg har mycket att erbjuda, bland annat i aktivitetshuset Tryckeriet.
- Samverka mer med föreningar för att få fler i aktivitet.
- Erikshjälpen har projektmedel för två år för att driva utvecklingsarbete för ungdomar på Adolfsberg. De saknar fritidsaktiviteter för ungdomar i området.

Upplevelser och behov

Socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri (i Helsingborg, Ängelholm och Landskrona) vill veta hur barn och unga upplever insatser som pågår samtidigt. Projektet Upplevelser och behov ska göra 50 intervjuer med barn och unga. Målgruppen är 5-18 år.

Några av de frågor som kommer att ingå i projektet:

Upplevelse av mötet

- Olika personer
- Förtroende och tillit
- Relation

- Tillit
- Plats

Förståelse

- Information
- Kontakt under tiden
- Återkoppling
- Antal träffar

Skillnader mellan BUP och SOC?

Rättigheter

Avslut

- Hur fungerar uppföljning?
- Hur är det att stå på egna ben?

Nästa möte

Den 24 februari – tema ej klart